

Sygn. akt *XI Ka 844/15*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2015r.

Sąd Okręgowy w Lublinie XI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Sławomir Kaczor

Sędziowie SO Magdalena Kurczewska – Śmiech

SA w SO Tamara Pawlak (spr.)

p.o. Protokolanta Wojciech Czajkowski

przy udziale Prokuratora Mirosławy Banach

po rozpoznaniu dnia 22 grudnia 2015r.

sprawy **J. C. (1)** urodzonego (...) w K. s. M. i G. z d. K.

oskarżonego o czyn z art. 270 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Chełmie

z dnia 27 kwietnia 2015r. sygn. akt **VII K 1212/13**

I. zmienił zaskarżony wyrok w stosunku do J. C. (1) oraz - na podstawie art. 435 kpk - w stosunku do A. S. (1) urodzonego (...) w C. s. H. i T. z domu W. w ten sposób, że:

1/uchylił rozstrzygnięcie o działaniu oskarżonych w warunkach ciągu przestępstw oraz skazania za ten ciąg, a wobec J. C. (1) nadto w części dotyczącej łącznej kary pozbawienia wolności;

2/uniewinnił obu oskarżonych od dokonania czynów zarzucanych każdemu z oskarżonych w punktach 1 aktu oskarżenia;

3/za czyn z pkt Ib na podstawie art. 270 § 1 kk skazuje obu oskarżonych na kary po 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności;

4/przyjmuje, iż warunkowe zawieszenie wykonania kary wobec A. S. (1) dotyczy tak orzeczonej kary pozbawienia wolności;

5/na podstawie art. 85 kk w zw. z art. 86 § 1 kk kary jednostkowe za czyny z pkt Ib i pkt II łączy i orzeka wobec J. C. (1) karę łączną 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

6/ustala, iż zwolnienie od opłaty dotyczy obu instancji;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. B., Kancelaria Adwokacka w L. 516 (pięćset szesnaście) złotych 60 groszy tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV.zwalnia oskarżonego J. C. (1) od wydatków postępowania odwoławczego, obciążając nimi Skarb Państwa.

Magdalena Kurczewska-Śmiech Sławomir Kaczor Tamara Pawlak

Sygn. akt XI Ka 844/15

UZASADNIENIE

J. C. (1) został oskarżony o to, że

1. w dniu 28 czerwca 2012 r. w miejscowości D., pow. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą, na przejściu granicznym D. -J., poruszając się pojazdem marki V. o nr rej. (...) posłużył się jako autentycznym przerobionym dokumentem w postaci dowodu rejestracyjnego na w/w pojazd, w ten sposób, że wręczył w/w dokument A. S. (1) w celu okazania go na żądanie funkcjonariuszy ukraińskiej Straży Granicznej

tj. o czyn z art. 270 § 1 kk

2. w dniu 15 sierpnia 2012 r. w miejscowości D., pow. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą, na przejściu granicznym D. -J., poruszając się pojazdem marki N. (...) o nr rej. (...) posłużył się jako autentycznym przerobionym dokumentem w postaci dowodu rejestracyjnego na w/w pojazd, w ten sposób, że wręczył w/w dokument A. S. (1) w celu okazania go na żądanie funkcjonariuszy ukraińskiej Straży Granicznej

tj. o czyn z art. 270 § 1 kk

3. w okresie od 23 lipca 2012 r. do 7 listopada 2012 roku w miejscowości S., pow. (...), czynił przygotowania do użycia za autentyczne przerobionych dokumentów w postaci: aktu notarialnego nr 6792/2011, dowodu rejestracyjnego nr (...) oraz dowodu rejestracyjnego nr (...) polegające na posiadaniu w będącym w jego użytkowaniu laptopie marki A. zeskanowanych wersji w/w dokumentów, na które nanosił zmiany, w celu późniejszego posłużenia się nimi podczas przekraczania granicy państwowej

tj. o czyn z art. 270 § 3 kk

A. S. (1) został oskarżony o to, że:

w dniu 28 czerwca 2012 r. w miejscowości D., pow. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą, na przejściu granicznym D. -J., poruszając się pojazdem marki V. o nr rej. (...) posłużył się jako autentycznym przerobionym dokumentem w postaci dowodu rejestracyjnego na w/w pojazd, w ten sposób, że przedstawił ten dokument na żądanie funkcjonariuszy ukraińskiej Straży Granicznej,

tj. o czyn z art. 270 § 1 k.k.;

2. w dniu 15 sierpnia 2012 r. w miejscowości D., pow. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą, na przejściu granicznym D. -J., poruszając się pojazdem marki N. (...) o nr rej. (...) posłużył się jako autentycznym przerobionym dokumentem w postaci dowodu rejestracyjnego na w/w pojazd, w ten sposób, że przedstawił ten dokument na żądanie funkcjonariuszy ukraińskiej Straży Granicznej,

tj. o czyn z art. 270 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Chełmie wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2015r.:

I. oskarżonego **J. C. (1)** uznał za winnego tego, że:

a/ w dniu 28 czerwca 2012 roku na przejściu granicznym D. - J. działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą, poruszając się pojazdem marki V. o numerze rejestracyjnym (...) posłużył się jako autentycznym podrobionym

dokumentem w postaci dowodu rejestracyjnego na w/w pojazd, w ten sposób, że wręczył w/w dokument A. S. (1) w celu okazania go na żądanie funkcjonariuszy ukraińskiej Straży Granicznej, to jest dokonania przestępstwa wyczerpującego dyspozycję art. 270 § 1 k.k.;

b/ w dniu 15 sierpnia 2012 roku na przejściu granicznym D. - J., działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą, poruszając się pojazdem marki N. (...) o numerze rejestracyjnym (...) posłużył się jako autentycznym przerobionym dokumentem w postaci dowodu rejestracyjnego na w/w pojazd, w ten sposób, że wręczył w/w dokument A. S. (1) w celu okazania go na żądanie funkcjonariuszy ukraińskiej Straży Granicznej, to jest dokonania przestępstwa wyczerpującego dyspozycję art. 270 § 1 k.k.,

przy czym przyjmował, że przestępstwa opisane w pkt „a” i „b” zostały popełnione w podobny sposób i w krótkich odstępach czasu, to jest w warunkach ciągu przestępstw o jakim mowa w art. 91 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. skazał go na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. oskarżonego **J. C. (1)** uznał za winnego tego, że w okresie od 23 lipca 2012 roku do 7 listopada 2012 roku w miejscowości S., powiatu (...) czynił przygotowania do użycia za autentyczne podrobionych dokumentów w postaci: aktu notarialnego nr 6792/2011, dowodu rejestracyjnego nr (...) oraz dowodu rejestracyjnego nr (...) polegające na posiadaniu w będącym w jego użytkowaniu laptopie marki A. zeskanowanych wersji w/w dokumentów, na które nanosił zmiany w celu późniejszego posłużenia się nimi podczas przekraczania granicy państwowej, to jest popełnienia przestępstwa wyczerpującego dyspozycję art. 270 § 3 kk i za to na podstawie art. 270 § 3 k.k. skazał go na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 2 k.k. jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone wobec oskarżonego **J. C. (1)** w pkt I i II połączył i jako karę łączną wymierzył mu karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

IV. oskarżonego **A. S. (1)** uznał za winnego tego, że:

a/ w dniu 28 czerwca 2012 roku na przejściu granicznym D. - J. działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą, poruszając się pojazdem marki V. o numerze rejestracyjnym (...) posłużył się jako autentycznym podrobionym dokumentem w postaci dowodu rejestracyjnego na w/w pojazd, w ten sposób, że przedstawił w/w dokument na żądanie funkcjonariuszy ukraińskiej Straży Granicznej, to jest dokonania przestępstwa wyczerpującego dyspozycję art. 270 § 1 k.k.;

b/ w dniu 15 sierpnia 2012 roku na przejściu granicznym D. - J., działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą, poruszając się pojazdem marki N. (...) o numerze rejestracyjnym (...) posłużył się jako autentycznym przerobionym dokumentem w postaci dowodu rejestracyjnego na w/w pojazd, w ten sposób, że przedstawił w/w dokument na żądanie funkcjonariuszy ukraińskiej Straży Granicznej, to jest dokonania przestępstwa wyczerpującego dyspozycję art. 270 § 1 k.k.

przy czym przyjmuje, że przestępstwa opisane w pkt „a” i „b” zostały popełnione w podobny sposób i w krótkich odstępach czasu, to jest w warunkach ciągu przestępstw o jakim mowa w art. 91 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. skazał go na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

V. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu **A. S. (1)** tytułem próby na okres 2 (dwóch) lat;

VI. na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu **A. S. (1)** karę grzywny w wymiarze 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych ustalając wysokości stawki dziennej grzywny na kwotę 10 (dziesięciu) złotych;

VII. zasądził od każdego z oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa kwoty po 150 (sto pięćdziesiąt) złotych tytułem częściowych wydatków postępowania, zaś w pozostałym zakresie zwolnił ich od kosztów procesu, z czego wydatkami w pozostałej części obciążył Skarb Państwa.

Od tego wyroku apelację wniósł J. C. (1) zaskarżając wyrok w punkcie 1 i 2. Zarzucił:

1. obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

- treść wyroku wynika z oparcia orzeczenia o jego winie tylko na dowodach obciążających w postaci wyjaśnień, współoskarżonego A. S. (1) – wskazujących szereg sprzeczności, których Sąd I instancji nie wyjaśnił – z pominięciem dowodów korzystnych dla niego, bez należytego uzasadnienia takiego stanowiska, z naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów;

- art. 424 § 1 k.p.k. i § 2 k.p.k. poprzez zaniechanie wyjaśnienia w treści uzasadnienia całej podstawy prawnej wyroku i przytoczenia wszystkich okoliczności mających znaczenie dla wymiaru kary;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na uznaniu, że:

- posługiwał się jako autentycznym, przerobionym dokumentem w postaci dowodu rejestracyjnego, pojazdu N. (...) o nr rej. (...), w celu okazania go na żądanie funkcjonariuszowi Ukraińskiej Straży Granicznej;

3. obrazę przepisów prawa w zakresie wysokości zasądzzonego wyroku tj. 10 miesięcy pozbawienia wolności, uznając go za zbyt surowy w stosunku do zarzucanego czynu.

Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w punktach 1 i 2 i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie zmiany kary bezwzględnego pozbawienia wolności na zawieszenie jej na okres 2 lat.

Sąd Okręgowy zważył co następuje

Apelacja jest zasadna w zakresie dotyczącym czynu z pkt 1 tj. zdarzenia mającego mieć miejsce w dniu 28 czerwca 2012r. Z uwagi na zarzut działania „wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą” i postawienie analogicznego zarzutu osk. A. S. (1), który nie zaskarżył wyroku, koniecznym było – na podstawie art. 435 k.p.k. – dokonanie korekty wyroku również w stosunku do tegoż oskarżonego.

Z przywołanego przepisu wynika, iż Sąd odwoławczy uchyla lub zmienia orzeczenie na korzyść współoskarżonych, chociażby nie wnieśli środka odwoławczego, jeżeli je uchylił lub zmienił na rzecz współoskarżonego, którego środek odwoławczy dotyczył, gdy te same względy przemawiają za uchyleniem lub zmianą na rzecz tamtych i taka właśnie sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie.

Zgodzić należy się z autorem apelacji, iż w odniesieniu do zdarzenia z dnia 28 czerwca 2012r. Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne poczynił w oparciu o niewystarczający dowód (pomówienie przez A. S.) z całkowitym pominięciem dowodów przemawiających na korzyść skarżącego.

I tak z wyjaśnień oskarżonego A. S. (1) wynika, iż za wcześniejszą przysługę (sprowadzenie samochodu z G.) miał J. C. (1) „przeprowadzić” dwa samochody na Ukrainę. Rzecz jednak w tym, że oskarżony nie sprecyzował, iż wyjaśnienia te dotyczą 28 czerwca 2012r. zatem odnośnie jednego z tych „dwóch” samochodów mogą dotyczyć podobnego zdarzenia z innej daty. Przede wszystkim jednak poczynione w tym zakresie ustalenia pozostają w opozycji do dowodu z k. 412, który Sąd ujawnił (k. 449), jednak nie poddał jakiegokolwiek analizie ani ocenie, wbrew wymogom art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. Z dowodu o którym mowa – pisma Komendy Głównej Straży Granicznej z dnia 19 marca 2015r. wynika, iż w dniu 28.06.2012r. odnotowany został fakt odprawy granicznej osoby poruszającej się pojazdem marki V. o nr rej. (...) o danych: M. S., nie zaś A. S. (1). Wobec zatem braku jakichkolwiek innych dowodów (nie wskazuje ich Sąd I instancji w uzasadnieniu) należało obu oskarżonych od dokonania czynu uniewinnić. Konsekwencją takiego stanowiska było nadto: uchylenie rozstrzygnięcia o działaniu obu oskarżonych w warunkach ciągu przestępstw i skazania za ten ciąg

i wobec J. C. (1) nadto w części dotyczącej łącznej kary pozbawienia wolności. Natomiast apelacja oskarżonego J. C. (1) dotycząca czynu z pkt. 2 aktu oskarżenia dotycząca przestępstwa z dnia 15 sierpnia 2012r. jest niezasadna. W tym zakresie (podobnie jak i co do czynu z pkt. 3 aktu oskarżenia, którego apelacja nie dotyczy) Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, który w całości poddał należytej ocenie, nie wykraczając poza ramy uprawnień z art. 7 k.p.k. i na tej podstawie dokonał nie budzących zastrzeżeń ustaleń faktycznych. W uzasadnieniu wyroku, odpowiadającym wymogom art. 424 § 1 k.p.k. Sąd orzekający wskazał, jakie fakty uznał za udowodnione a jakie – nie udowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych. Argumenty zawarte w tymże uzasadnieniu, jako logiczne i przekonujące, zasługują na aprobatę, nie zachodzi zatem konieczność ich ponownego przytaczania. Wskazać jedynie należy, iż Sąd I instancji w sposób uprawniony ustalenia faktyczne w tej części poczynił w oparciu o wyjaśnienia współoskarżonego A. S. (1): przyznał się on do tegoż czynu, podał okoliczności zdarzenia, brak jest zatem podstaw do przyjęcia, iż złożył on nieprawdziwe wyjaśnienia, działając na własną niekorzyść i pomawiając bezpodstawnie J. C. (1) o czyn, który de facto nie miałby miejsca. Z okoliczności sprawy wynika, że oskarżeni nie byli skłóceni, przeciwnie – A. S. swoim działaniem odwdzieczył się J. C. za oddaną mu przysługę.

Podkreślić należy, iż przy ocenie dowodów Sąd orzekający ma prawo jedne z nich uznać za wiarygodne, a inne nie – pod warunkiem logicznego uzasadnienia swojego stanowiska w tym zakresie, któremu to zadaniu sprostał. Dotyczy to zwłaszcza dowodów osobowych: nie budzi zastrzeżeń uznanie (w omówionym zakresie) za wiarygodne wyjaśnień A. S. i odmowie waloru wiarygodności wyjaśnieniom osk. J. C.; po bezpośrednim przesłuchaniu poszczególnych osób Sąd meriti miał prawo nabrać przekonania o prawdziwości (lub nie) twierdzeń każdej z nich.

Podkreślić należy, iż wyjaśnienia osk. A. S. znalazły potwierdzenie w pismach Komendy Głównej Straży Granicznej: dotyczącym przejazdu osk. S. C. w dniu 15 sierpnia 2012r. autobusem S. linii D.-J. (k. 102) oraz odprawy granicznej osób podróżujących tym samym pojazdem (C., S.) w przedziale czasowym 1.08.2012r. – 31.08.2012r. (k. 89 – ujawnione k. 449). W tym stanie rzeczy apelacja oskarżonego w tej części jest niezasadna. Skarżący poza kontestowaniem rozstrzygnięcia i prezentowaniem własnej linii obrony, nie wskazuje jakich uchybień w zakresie logicznego rozumowania przy ocenie dowodów, a następnie ustaleniu stanu faktycznego, dopuścił się Sąd I instancji, a tylko wskazanie takich uchybień mogłoby stanowić płaszczyznę do podjęcia próby weryfikacji trafności wyroku.

Z przytoczonych względów rozstrzygnięcie zawarte w wyroku dotyczące zdarzenia z dnia 15 sierpnia 2012r. zostało utrzymane w mocy.

Jak już wcześniej wspomniano odpadły przesłanki do przyjęcia działania w warunkach ciągu przestępstw wobec uniewinnienia obu oskarżonych od pierwszego z zarzutów, zachodzi zatem konieczność ukształtowania na nowo kary za czyn popełniony 15 sierpnia 2012r.; Sąd Okręgowy uznał za adekwatne do stopnia społecznej szkodliwości tegoż czynu kary po 6 miesięcy pozbawienia wolności, stwierdzając, iż warunkowe zawieszenie wykonania kary wobec A. S. dotyczy właśnie tej kary.

Ponadto zaistniała konieczność ukształtowania na nowo kary łącznej wobec J. C. (1), obejmującej skazania za czyny z pkt Ib i pkt II – za adekwatną do stopnia społecznej szkodliwości czynów Sąd uznał karę łączną 8 miesięcy pozbawienia wolności w jej bezwzględnej postaci. Nie zasługuje zatem na uwzględnienie alternatywny wniosek o warunkowe zawieszenie wykonania tejże kary: okoliczności wynikające z dokumentów dołączonych do apelacji (k. 484 i in.) dotyczące nauki oskarżonego, uczestnictwa w praktykach zawodowych i imprezach sportowych etc., wskazują jedynie na prawidłowe postępy w resocjalizacji – w trakcie odbywania kary, nie należą natomiast do okoliczności, o których mowa w art. 69 § 1 i 2 k.k. – dotychczasowa wielokrotna karalność oskarżonego (k. 522-523), popełnienie kolejnych przestępstw (mimo warunkowego zawieszenia wykonania kar) nie pozwala na przyjęcie, iż warunkowe zawieszenie wykonania kary w niniejszej sprawie byłoby wystarczające dla osiągnięcia celów kary a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa.

Z tych względów, nie stwierdzając okoliczności z art. 439 § 1 k.p.k. Sąd Okręgowy orzekł, jak na wstępie.

Z uwagi na fakt, iż oskarżony odbywa karę pozbawienia wolności, majątku nie posiada, zasadnym było zwolnienie go od kosztów procesu za II instancję – stosownie do art. 634 w zw. z art. 624 § 1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23.06.1973r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. Nr 27 poz. 152) z późn. zmianami.

Tamara Pawlak Sławomir Kaczor Magdalena Kurczewska-Śmiech